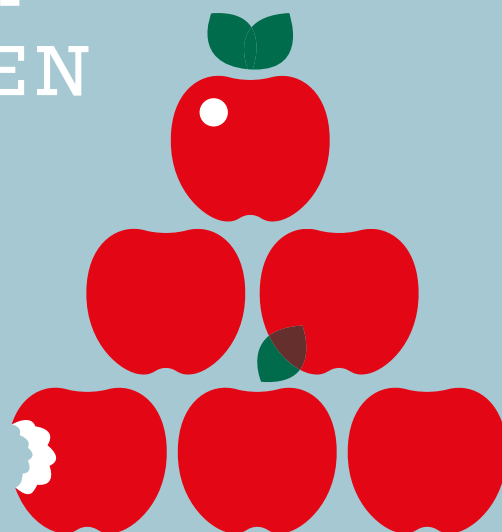

NATTVARD OCH FASTA
LIVSMEDEL OCH LYCKA
FREDAGSMYSET ÄR EN RIT
SVANTE AXELSSON
VILL GÖRA SKILLNAD

LIVET

VÄLSIGNA
MATEN AMEN

När jag var sjömanspräst i Egypten ville en av våra anställda bjuda hem oss på lunch. De bodde utanför Alexandria i ett enda rum med stampat jordgol. Trots sin fattigdom ville de bjuda oss på det finaste de hade och måltiden vi delade tillsammans var överdådig, välsmakande och lagad med omsorg.

Måltiden är central i alla religioner. Det handlar ofta om att dela på den mat som finns och det ligger en

fin solidaritetstanke i det. Under nattvarden säger församlingen "Så är vi alla del av en enda kropp för alla får vi del av ett och samma bröd". Att dela en måltid tillsammans handlar om gemenskap, närhet och glädje.

Det kan jag glömma bort ibland hemma vid köksbordet där måltiderna med småbarn kan bli lite kaotiska. Att försöka få i både dem och mig själv mat och hitta en balans mellan min och deras vilja kring vad som ska ätas och inte. Som förälder vill jag gärna lägga grunden till en god matkultur.

Jag har börjat fundera mer och mer på vilka varor jag väljer när jag handlar mat. Jag köper mer av det som är ekologiskt, mer grönsaker och mindre kött än tidigare. När jag bodde i Egypten tyckte jag att de åt så mycket bönor och sallad, så lite "riktig mat". Nu, trettio år senare, är det jag som väljer att äta mer av just sallad och bönor, något som förespråkas som både nyttigt och miljövänligt.

Hållbarhetsperspektivet genomsyrar allt vi gör i Danderyds församling, i stort och i smått. Just nu arbetar vi med att miljödiplomera hela församlingen och går igenom allt ifrån hur vi sopsorterar till vilka matvaror vi köper in. Våra förskolor har redan kommit långt, de har fått utmärkelsen Grön flagg genom Håll Sverige rent. Och på Danderyds kyrkogård har vi en egen bikupa som producerar honung. Bina ger dessutom kyrkogården en vackrare blomning och mer frukt till omgivningarna. I vår kommer får att börja beta på kyrkans mark, på ängarna precis norr om Danderyds kyrka.

Varmt välkommen att spisa både kroppslig och själslig mat i gemenskap i Danderyds församling! När och var hittar du i kalendariet längst bak i tidningen.

*Staffan Hellgren
Kyrkoherde och kontaktsprost*

LIVET I DANDERYD NR 1 2014

Redaktion

Staffan Hellgren, kyrkoherde
staffan.hellgren@svenskakyrkan.se

Christina Högberg, informatör
christina.hogberg@svenskakyrkan.se

Ansvarig utgivare

Staffan Hellgren, kyrkoherde
staffan.hellgren@svenskakyrkan.se

Design&produktion

Lind Lewin kommunikation
anna@lindlewin.se

Skribenter

Mia Sjöström, Petter Karlsson

Mönster

Lotta Kühllhorn

Fotografer

Elliot Elliot, Håkan Elofsson

Tryckeri

Stockholms Läns Grafiska AB, Danderyd

Svenska kyrkan

DANDERYDS FÖRSAMLING

danderydsforsamling.se

Öppettider

Församlingsexpeditionen:

Mån–fre 9.00 – 15.00.

Kyrkogårdsförvaltningen:

Mån – fre 9.00 – 15.00.

Växel, tel 08-568 957 00.

Mån–fre 9.00 – 12.00 och 13.00 – 15.00.

Bokning av dop, vigsel, begravning och kyrkor:

Mån – tors 9.00 – 12.00.

Tel 08-568 957 10.

bokning.danderyd@svenskakyrkan.se

Bokning av församlingsgårdar:

Mån – tors 9.00 – 12.00.

Tel 08-568 957 35.

Frukost med Patricia

Författaren och psykologen Patricia Tudor Sandahl berättar utifrån sin senaste bok *Din egen väg*. Vart är jag på väg? Vad hindrar mig att förverkliga mina drömmar?

Lördag 5 april 9.30–11.00 i Församlingens Hus.

Biljetter: 100 kr, förköp 24/3–4/4 på Butik Maya i Mörby C och Församlingens Hus (må–fre 9–15).

Utställningar i Församlingens Hus

Danderyds vårsalong 9/3–4/5 "Livets bröd"

Danderydskonstnärer ställer ut olja, foto och akvarell. Vernissage 9/3 14.00–16.00.

Mandala 11/5–10/6

Judit Ellinore Ek ställer ut mandalamålningar. Vernissage 11/5 12.00–16.00.

Fjärilar! Teckningar av barnen på Montessoriskolan i Danderyd visas 28/5–9/6.

Danderyds unga visar Passion!

Filmkonst, bön, samhällskritiska unga röster, kärlek och andakt. Är detta möjligt att förena i kortfilmsformat?

14–16 april visas tre filmer om Passion! på församlingens hemsida och facebookside. Filmerna är producerade av unga i Danderyds församling. En fjärde film kommer på Världsmiljödagen den 5 juni.

Biskopen på besök i församlingen

14–18 maj besöker Stockholms biskop Eva Brunne församlingarna i Danderyd, Lidingö, Sundbyberg och Solna (Solna kontrakt). Eva Brunne kommer att träffa personal och förtroendevalda och delta i församlingarnas verksamheter. Gemensam gudstjänst i Sundbybergs kyrka 18 maj 15.00.

FOTO: MAGNUS ARONSON

Lider Sverige av religiös berörings-skräck?

Möt samfundsminister Stefan Attefall i ett samtal torsdag 24 april 19.00 i Församlingens Hus. Fika från 18.30.

Fortsätt tycka om Livet!

Danderyds församling har låtit undersökningsföretaget SKOP intervju 600 församlingsmedlemmar mellan 16–80 år. Av de tillfrågade hade 61% sett Livet det senaste året och av dessa tycker 57% att tidningen är mycket intressant eller ganska intressant.

– Det man gillar är att Livet håller hög kvalitet och tar upp viktiga ämnen och speglar livsfrågor lite djupare än man gör i andra tidningar. Man tycker också att man får bra information om vad som händer i församlingen och att det skapar kommunikation och delaktighet. Många gillar också designen, berättar informatör Christina Högberg som arbetat med tidningen sedan starten.

– De som är skeptiska uttrycker bland annat att Livet innehåller för lite om Gud och Guds ord. De tycker att innehållet blir oengagerande och inte står för något.

Vad tycker du? Hör gärna av dig med tips på vad du vill läsa om i Livet. Mejla christina.hogberg@svenskakyrkan.se

Välkommen:

Retreathelg med mandala.

Mandala är en cirkelformad målning och en form av meditation. Mandala i Petruskyrkan 5 april 9.30–17.00 och 6 april 9.30–16.00. Läs mer sidan 18.

Vårutflykt med Djursholms

kyrkliga arbetskrets 5 maj 9.00–17.00. Guidad tur på Sigtunastiftelsen. Läs mer sidan 18.

Roger Gärtner

Präst sedan år 2005.
Arbetade senast i Stora Sköndal,
i södra Stockholm.

Favoriträtt: Paneng Curry
med biff och jasminris.

VÅRT DÄGLIGA BRÖD

Livet möter Danderyds församlings nya präster Roger Gärtner, Fredrika Gårdfeldt och Bosse Divander för att prata om mat och kristen tro – ett samtal som mest kommer att handla om bröd.

– SOM PRÄST ÄR DET STORT att få dela ut nattvarden och möta människors längtan. Jag darrar alltid på handen när jag delar ut brödet. För mig är det bland annat i gemenskap med andra som ritens blir till, säger Roger Gärtner.

För Roger, som är ny präst på Danderyds sjukhus, har nattvarden tre innebörder: minnet av Jesus, gemenskapen med andra och den mystiska närvaron av Gud i nattvarens bröd och vin.

Nattvarden är ett av Svenska kyrkans två sakrament (dopet är det andra) vilket betyder helig handling. Nattvarden firas till minne av Jesus sista måltid tillsammans med sina lärjungar då Jesus uppmanade dem att fortsätta att dela bröd och vin, symboler för hans kropp och blod, till minne av honom.

– Bröd och vin är väldigt konkret, det är lättare att förstå än när man bara pratar om Jesus, säger prästen Bosse

Divander som ska arbeta i Enebykyrkan.

– Jag brukar berätta för mina konfirmander att man förr hade en stor brödkaka som man delade under nattvarden, istället för oblaten som vi har idag. Då blir det tydligare för dem att nattvarden handlar om en måltid som man delar med andra, fortsätter Bosse Divander.

Fredrika Gårdfeldt, ny ungdomspräst i Danderyds församling, säger att brödet är en gammal symbol för vad människan behöver för att överleva.

– Det handlar också om det andliga brödet, om en törst och en hunger efter kärlek och gemenskap – för där finns också Gud, säger hon.

– Luther sa en gång att vi är varandras dagliga bröd. Det finns gudomlig närvaro i högst vardagliga relationer med andra, säger Roger Gärtner.

I Bibeln finns, utöver nattvarden, många berättelser om hur Jesus äter tillsammans med andra.

– Jesus delade måltider med alla människor. Han bjöd alla till sitt bord, vilket var ➡

Bosse Divander

Präst sedan år 2009,
tidigare diakon.
Arbetade senast i Nyköping.

Favoriträtt: Friterad eller
grillad bläckfisk med mycket
sallad. Eller pizza.

Fredrika Gårdfeldt

Präst sedan år 2009.
Arbetade senast i Göteborg.

Favoriträtt: Risotto med
Karljohansvamp.

”I Nepal tackar man när vattnet rinner ur kranen, för där är det inte alltid självklart. Här tar vi det för givet.”

► radikalt på den tiden då man höll sig till sin grupp. Det finns en jämlikhetstanke i det, säger Fredrika Gårdfeldt.

Idén om alla människors lika värde levde vidare i den första kristna kyrkan där man delade sin mat med varandra och åt tillsammans i gemenskap, fattig som rik, fri som slav. Människors lika värde är en ledstjärna inom Svenska kyrkan än idag.

Att be bordsbön är något som förekommer inom många olika religioner. Man kan till exempel välsigna maten eller tacka för den.

– Oavsett om man är troende eller ej så kan man tacka för att man får äta sig mätt. I det ligger även ett ansvar att dela med sig och vara solidarisk med dem som inte har det så bra, säger Bosse Divander.

– Att de flesta i vår del av världen kan äta sig mätta varje dag är självklart något att vara tacksam över. Vi kan visa den tacksamheten genom att bli medvetna konsument. Och genom att inte förlamas av att det finns så många problem i världen utan be om hopp och mod att tillsammans skapa en bättre morgondag, säger Fredrika Gårdfeldt.

Under fastan, som i år inleds 5 mars

och håller på 40 dagar fram till påsk, pågår Svenska kyrkans årliga fastekampanj. Då samlar man in pengar till Svenska kyrkans arbete med att bekämpa hunger i världen.

I år tänker Roger Gärtner att han bland annat ska fokusera på tacksamhet under fastan, kanske genom bordsbön, för att medvetandegöra sitt överflöd.

– I Nepal tackar man när vattnet rinner ur kranen, för där är det inte alltid självklart. Här tar vi det för givet, säger Roger Gärtner.

Traditionellt var fastan en tid för bön och meditation då man inte var upptagen av maten. Men idag är det många som avstår från andra saker än mat under fastetiden, exempelvis drar ner på sitt tv-tittande, för att få tid över för inre tankar.

– Fastan kan vara ett tillfälle för varje människa att ställa sig frågor om sitt liv, säger Fredrika Gårdfeldt. Lever jag det liv jag vill? Vad har jag för prioriteringar? Finns det någon som behöver mig lite extra? Att tro, eller söka tro, handlar om att sätta sitt hjärtas dörr på glänt ♦

Svenska kyrkans fastekampanj

Varje år samlar Svenska kyrkan in pengar till sitt internationella arbete med att bekämpa hunger i världen. Förra året samlades 31,5 miljoner kronor in. För att ge ett bidrag sätt in på pg: 90 01 22-3 eller använd inbetalningskortet i det här numret av Livet.

Här firas nattvard

I Danderyds församling firas nattvard under alla mässor utom Högmässogudstjänsten.

Var och när ser du på sidan 16 i kalendariet, på danderydsforsamling.se eller i DN eller SvD på fredagar.

Frivilligt att delta

Att delta i själva nattvarden under en mässa är frivilligt. Vill man inte ta nattvarden kan man sitta kvar i bänken, men man är varmt välkommen att ändå komma fram till prästen tillsammans med de som ska ta nattvarden. Genom att lägga höger hand över bröstet visar man att man inte vill ta nattvarden och prästen ber då istället en välsignelse.

– Ägg är en suverän produkt. Nyttigt, bra förpackat. Har man ägg hemma så kan man häva i alla rester som finns i kylskåpet till en omelett, från skrumpna paprikor till den sista slatten av tacosåsen, säger Louise Ungerth.

”Samtal leder till förändring”

Vill man påverka vad som säljs, eller inte säljs, i matbutiken är det viktigt att säga sin mening. Det menar Louise Ungerth på Konsumentföreningen.

– Fem samtal i en enskild fråga är en folkstorm.

– Man kan visst göra skillnad.

Det säger Louise Ungerth, konsument- och miljöchef på Konsumentföreningen Stockholm.

– Samtal är väldigt bra. Jag trodde inte det förr, men de spelar stor roll. Genom att ringa till olika matproducenters kundkontakt, eller prata direkt med personalen eller butikschefen i din mataffär, kommer dina synpunkter fram till inköparna. Fem samtal i en enskild fråga är en folkstorm.

Men även med de inköp vi gör påverkar vi utbudet i affärerna. Livsmedelsbranschen följer noga vad som köps, säger hon, och de ser direkt om vi köper mindre kött eller mer ekologisk mjölk. Men är man ute efter att förändra vilka varor som säljs eller inte säljs i matbutiken behöver man ha lite tålamod.

– Det gäller att hålla i frågan och inte ge sig. Och inte vara så konfrontativ. Det är viktigt att man, även om man inte tycker samma sak, har respekt för varandras roller och kan sätta sig in i andras sätt att tänka. ➡

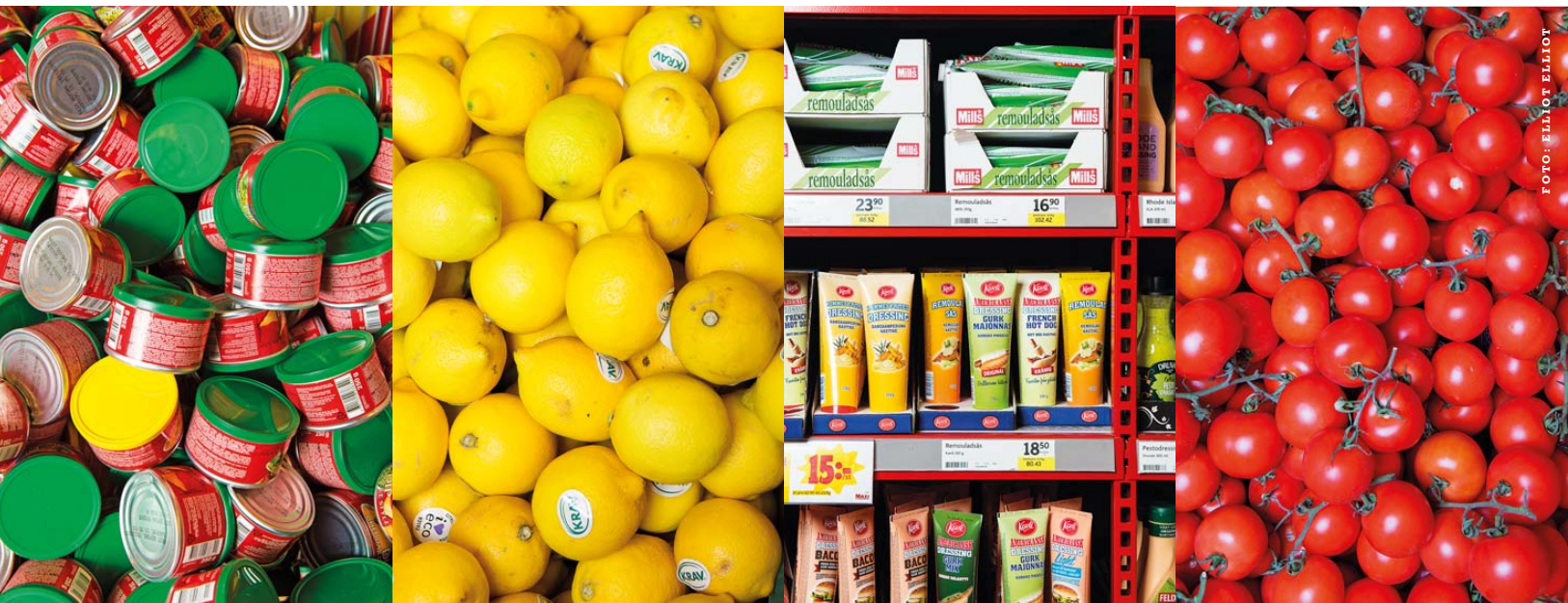

FOTO: ELLIOT ELLIOT

➔ Louise Ungerth talar av erfarenhet. I 17 år har hon jobbat på Konsumentföreningen med hållbar utveckling för människor och miljö. Av alla kampanjer föreningen drivit är hon mest stolt över arbetet med att minska matsvinnet i livsmedelskedjan. Att vara återhållsam är en av de viktigaste miljöfrågorna, säger hon.

– Det är en fråga som handlar om allt från företagsekonomi till vattenförbrukning. Slänger du en avokado slänger du samtidigt bort de 200 liter vatten som behövs för att få fram avokadon. Är den sedan odlad i Palestina eller Israel där varenda droppe vatten är viktig är det ett enormt slöseri. Och hela 30 procent av de matvaror som produceras hamnar aldrig i våra magar, berättar Louise Ungerth.

Hur ska man som konsument navigera genom alla miljö- och hälsolarm, dieter och kostråd?

– Var och en blir salig på sitt sätt. Gillar man exempelvis 5:2-dieten och tycker att det passar en – kör på det. Men i grunden handlar det om att inte äta så mycket, och äta varierat.

Louise Ungerth radar upp de viktigaste råden för att människan och miljön ska må bra: ät mycket grönsaker men mindre socker, salt, kött och chark.

– Se köttet lite som en krydda och lägg

istället pengarna på god kvalitet, säger hon. Vidare; ät bra fett, som oliv- eller rapsolja. Välj svenskt och gärna ekologiskt. Eller – välj bort att köpa de o-ekologiska varor som har besprutats hårdast som kaffe, ananas och vindruvor. Och släng inte den mat du köpt hem.

– Kommer det ett matlarm, lita till ditt sunda förnuft och fundera på om det verkar vettigt. Bakom varje larm, och bakom varje råvara som lyfts fram som speciellt hälsosamt, finns ett särintresse som har nytta av det. Det betyder absolut inte att alla larm är obefogade, men det är knepigt att orientera sig.

Louise Ungerth tycker att konsumenten ofta pekas ut som problemlösaren, som med sina val i mataffären ska rädda världen, när det egentligen är politiker och företag som har störst makt. De senaste åren har hon dock sett en rad företag satsa på sociala, ekonomiska och miljömässiga hållbarhetsfrågor.

– Politikerna däremot, både i Sverige och globalt, drar sig för att fatta obekväma beslut. Men obekväma beslut, som exempelvis en riktigt ordentlig skatt på fossil energi och material, behövs för att vi ska kunna lösa några av de största hoten vi stått inför hittills ♦

Louise Ungerth

Chef Konsument och Miljö, Konsumentföreningen Stockholm. Vann konsumentpriset Blåslampan år 2013.

Läs Louise Ungerths blogg: louisekonsumentkoll.se

Favoriträtt: Västerhavstorsk med skirat smör och pepparrot.

Vad är Konsumentföreningen?

Konsumentföreningen Stockholm har nära 750 000 medlemmar och är Sveriges största konsumentförening. Föreningens huvuduppgift är att göra medlemsnytta och stärka medlemmarnas ställning som konsument. Man vill även verka för att medlemmarna i sin konsumtion kan bidra till en hållbar utveckling för människor och miljö.

Alla Sveriges konsumentföreningar äger gemensamt Kooperativa Förbundet.

Om du vill vara med och påverka

kan du gå med i konsumentföreningens medlemspanel eller deras föräldrajury och tycka till i aktuella konsument- och miljöfrågor.

konsumentforeningenstockholm.se/Paverka/Medlemspanelen/

FOTO: LIVSMEDELSFÖRETAGEN

”Livsmedelsproducenter är delvis i lyckobranschen”

Maten har blivit vår nya religion. Det menar Livsmedelsföretagens vd Marie Söderqvist.

– I vårt sekulariserade land behöver vi tro på något och idag är mat den nya religionen.

Det säger Livsmedelsföretagens vd Marie Söderqvist.

– Vi bygger vår identitet kring vad vi äter. Vi har ritualer kring mat, tillber olika matgurus som bestämt vad som är rätt och fel och vi samlas kring mat- och bakprogram på TV. Vi uttrycker starka åsikter om mat och olika dieter som nästan liknar stridigheter mellan olika religioner. Har vi syndat i helgen handlar det om två påsar chips.

I en undersökning frågade Livsmedelsföretagen 1000 personer om de trodde ”att be böner” eller ”att äta bönor” ger ett långt och lyckligt liv. En överväldigande majoritet, 83 procent, trodde på bönor som man äter och bara 6 procent på böner som man ber.

– Livsmedelsproducenter är delvis i lyckobranschen. Att ha en bra matupplevelse ger en förhöjd lyckokänsla över tid, visar forskning. Men maten ska inte bara vara god, vi vill att den har producerats under goda förhållanden så att vi kan äta den med gott samvete.

Marie Söderqvist har initierat ett hållbarhetsmanifest för Livsmedelsindustrin som lanserades i somras. Branschen

ska bland annat arbeta för att använda hållbart producerade råvaror, minska svinnet av mat, minska sin klimatpåverkan och använda mer förnyelsebar energi.

– Frågorna är viktiga och vi når ut till hela livsmedelsbranschen. Bara i styrelsen för Livsmedelsföretagen sitter 22 personer – allt från Arlas vd till mindre bagare, säger Marie Söderqvist.

Just nu jobbar medlemsföretagen mycket med frågan om palmolja, berättar Marie Söderqvist, med målet att alla medlemmar enbart ska köpa in certifierad palmolja. Tidigare kom man överens om en bär-certifiering för tredje part som innebär att medlemmarna bara ska köpa bär av företag som kan visa att deras plockare har arbetat under schyssta villkor.

– Det är självklart att man inte ska behandla andra människor respektlöst. Vi kan inte lagstifta men vi kan genom den här certifieringen försvåra för de bemanningsföretag som inte betalar sina plockare.

Även om medlemsföretagen inte har slutkonsumenten som kund, utan livsmedelsbutikerna, så följer man noga vad konsumenterna köper och inte köper. Marie Söderqvist tycker att konsumentmedvetenhet är något bra, men ifrågasätter att fokus allt som oftast hamnar på billigast pris när det kommer till livsmedel.

– När det gäller andra varor vet människor att om man betalar mer så får man en bättre vara, men när det gäller mat har vi en fix idé om att köpa det billigaste. Samtidigt tycker vi det är viktigt att djuren och naturen behandlas väl, men det innebär ju att vi behöver lägga lite mer pengar på maten som ju har varit levande varelser eller råvaror som någon odlat och skördat.

Marie Söderqvist är själv noga med att titta på märkningen för att se vad en vara innehåller och var den är producerad.

– Jag väljer svenskproducerat i så stor utsträckning som det går. Här i Sverige har vi hårdare djurhållningsregler än i många andra jämförbara länder och högre säkerhet kring produktionen, vilket jag tycker är bra. Sverige är det land inom EU som har absolut minst antibiotika i köttet. Vi tar inte heller av svansarna på grisarna ♦

Marie Söderqvist, vd Livsmedelsföretagen

Livsmedelsföretagen är en arbetsgivar- och branschorganisation med cirka 850 medlemsföretag vars gemensamma omsättning utgör Sveriges fjärde största industri.

Favoritträtt: Mat från Sri Lanka med mycket grönsaker, kryddor och linser.

Miljöarbete i församlingen

Vi komposterar matavfall i Församlingens Hus, Sättra Prästgård och våra tre förskolor, där bruna papperspåsar står redo att ta emot rester som kan bli biogas eller biogödning.

Församlingens ambition är också att det som serveras vid alla arrangemang ska vara Bra miljöval och Fairtrade- och/eller KRAV-märkt så långt det är möjligt.

Under sommaren finns vår egen honung från bikupor vid Församlingens Hus till försäljning.

Från april och hela sommaren fram kommer får att hålla landskapet öppet på ängarna vid Församlingens Hus.

Vill du också kompostera?

Alla restauranger och storkök i Danderyd som vill kan ansluta sig till Gröna Linjen i Danderyds kommun. Läs mer på danderyd.se

Matens miljöpåverkan

Med matsvinn menas den mat som slängs men som hade kunnat ätas om den hanterats annorlunda.

- Hushållen står för den största andelen av allt matsvinn i Sverige.
- Varje år slänger hushållen 239 000 ton mat som hade kunnat ätas, eller 25 kilo per person och år.
- Det motsvarar en kostnad på cirka 1600 kronor per person och år, men då är inte den miljökostnad som samhället får betala inräknad.
- Totalt slänger svenska hushåll varje år mat i onödan till ett värde av 16–23 miljarder kronor.
- Hushållens onödiga matsvinn har en klimatpåverkan motsvarande utsläppen från 200 000 bilar under ett år.

KÄLLA: LIVSMEDELSVERKET

Ta vara på maten

- Planera, och köp inte mer än det behövs.
- Ät upp maten i tid.
- Förvara maten rätt.
- Släng inte mat bara för att den passerat bäst före-datum. Titta, lukta och smaka först och våga lita på dina sinnen.
- Laga ny mat av resterna eller frys in.

KÄLLA: LIVSMEDELSVERKET

Kokböcker och miljöfakta

100 sätt att rädda maten, Max Ström, *Fattiga Riddare och andra kökshjältar*, Bilda förlag, *Fester med rester*, Libris.

Mat & klimat, Medströms förlag.

Av meteorologen Pär Holmgren och forskarna Johanna Björklund och Susanne Johansson vid SLU.

Jorden vi äter, Naturskyddsföreningen. Av Ann-Helen Meyer von Bremen och Gunnar Rundgren.

På www.slangintematen.se har Konsumentföreningen Stockholm samlat recept och tips om förvaring.

Hallå där, Kathrin Söderberg på Open World Café i Danderyd.

Varför satsar ni på ekologisk och vegetarisk mat?

– Det är min egen livsstil sedan lång tid tillbaka och det är en passion att förmedla den till andra.

Open World Café har funnits snart i sex år. Det hela började som ett showroom för möbler av återvunnet brasilianskt trä som Kathrin Söderberg tog med sig till Sverige efter att ha bott i Brasilien i några år. Nu serveras förutom fika även varma lunchrätter och raw food.

– Raw food består av råkost och en del tillagad mat. För att inte förstöra viktiga ämnen i maten, som vår kropp behöver, värmer man inte raw food över 45 grader, säger Katrin Söderberg som upplever att hon själv fått mer energi och mår bättre sedan hon började äta raw food.

Vad betyder hållbarhet för dig?

– Att vi ska använda oss av resurser som är förnybara, närproducerade och ekologiska.

Kathrin Söderbergs favoriträtt:

Raw food-burgare gjord på valnötter, saltorkade tomater och solrosfrön.

Open World Café

Sättraängsvägen 134.

Öppet: tisdag-lördag 11–15.

Daglig meny finns på facebook.

Jonas Engman, etnolog

Favoriträtt:

Bruna bönor med fläsk.

”Fredagsmyset är en modern ritual”

En unik, modern rit som kanske bara finns i Sverige. Nu hamnar vårt fredagsmys i Nordiska museets arkiv.

Fredagsmys markerar övergången mellan arbete och helg. Det förklarar etnologen Jonas Engman, intendent på Nordiska museet.

– Fredagsmys är en modern ritual. Den kom kring år 1990 och har inga traditionella inslag, som andra högtider har. Dessutom är fredagsmys unikt för Sverige vad vi vet.

I och med att TV-monopolet bröts upp i Sverige och TV3 och TV4 började sända TV-program som riktade sig till hela familjen så tog fredagsmyset fart.

– Precis som i många andra ritualer är maten central. Ofta äter man plockmat, tacos, pizza eller chips, framför Tv:n och

föräldrarna tar ett glas vin. Vi unnar oss saker vi annars inte brukar äta.

Att göra saker som man inte brukar är typiskt för en ritual, liksom att ritualen markerar i tid mellan olika sätt att vara.

– Vi är väldigt rigorösa kring mat, högtider och ritualer. I hela världen är högtider och ritualer förknippade med förtäring av något vid en viss tidpunkt, eller vid en viss del, av den rituella sekvensen. Man tar exempelvis inte oblaten när som helst under en gudstjänst. Nu samlar Nordiska museet in människors beskrivningar av hur de firar fredagsmys. Hittills har man fått in omkring 200 beskrivningar och alla svar arkiveras för framtiden. Jonas Engman hoppas att museet även kan göra en utställning om fredagsmys längre fram.

– Fredagsmys är en spegling av vår sociala och ekonomiska struktur. Vi har en stor och välmående medelklass i Sverige och det är främst medelklassens barnfamiljer som har fredagsmys.

Hur firar du själv fredagsmys?

Skriv till Nordiska museets arkiv, Jonas Engman, Box 27 820, 115 93 Stockholm, och berätta. ”Beskriv vad ni gör, vad ni äter och engagera gärna era barn att rita och skriva om ert fredagsmys” uppmanar Jonas Engman.

Du kan också vara med och bidra till eftervärldens förståelse för våra helgtraditioner genom att svara på en webbenkät på nordiskamuseet.se, sökord Fredagsmys.

Ordet *fredagsmys* finns sedan 2006 med i Svenska Akademiens Ordlista.

Svante vill göra

skillnad

Sonen till kyrkans arrendator lärde sig att be Gud välsigna maten. Det kunde behövas, insåg han omsider. Idag slåss **Naturskyddsföreningens generalsekreterare Svante Axelsson** för en giftfri jord och solceller på kyrktaken.

VID ETT KÖKSBOARD i kyrkans skugga, med gårdens egna ägg och bacon på tallriken, formades en miljöprofet.

– Diskussionerna med pappa satte igång mitt engagemang. Han var arrendator på prästgården. Vi pratade bekämpningsmedel och försurning. Hur bönderna fick cancer för att Svensson skulle ha billig mat.

Minns Svante Axelsson som var yngst av sex barn på Bro prästgård, två mil utanför Lysekil. Hade fjorden och kyrkoherden som närmaste grannar. Såg tidigt en koppling mellan skapelsen och Skaparen.

– Det fanns en spännande klangbotten i vårt hem, en lust att diskutera tro och recensera predikningar. Teologin var hård, men människorna varma.

I dag är bondsonen från västkusten högsta hönset på Svenska Naturskyddsföreningen. Håller till i ett hörnrum i ett gammalt bryggeri på Södermalm. Har en gravand på väggen, en gitarr bakom fätöljen och på rockhängaren en kvarglömd tomtmössa från senaste julfesten, som

avslöjar att han alltid förmått glida obehindrat mellan olika roller.

– Och kolla gärna in den där tavlan ovanför dörren: ”Den som aldrig trampar någon på tårna står still.” Det tycker jag är rätt bra.

En nyttig, snabbtänkt bråkstake som utmanar invanda mönster och snöda vinstintressen. Dessutom med en medfödd energi som vissa påstår skulle kunna driva ett kraftverk på egen hand. Det finns något lystet i blicken när generalsekreterare Axelsson blixtnabbt hugger på de köttben (förlåt!) jag kastar ut.

Om morötter är bättre än biffar?

– Vi svenskar har dubblerat konsumtionen av kött sedan år 1980. Det är inte bra för vare sig miljön eller hälsan. Jag tycker det är synd när min dotter ska ha fest i skolan och det serveras tre köttträtter med läckra beskrivningar, medan den vegetariska bara kallas ”vegetariskt”. Men jag har egentligen inga problem med en god oxfilé ibland. Djur med flera magar, de som äter

gräs, kompletterar oss, ger oss smör och ost. Grisar och kycklingar är jag inte lika pigg på. Dem skulle jag inte vilja ta med mig till en öde ö. De äter ju min mat.

Om giftfritt är detsamma som lyxmat?

– Ekologiskt käk är dyrare, det är sant. Men visst är det lite märkligt att vi svenskar tycks ha svårt att betala för livsnödvändigheter som vatten, energi och mat, när vi kan lägga hur mycket som helst på onödigheter? Å andra sidan får vårt gamla brunsåsland allt bättre kockar, som kräver allt bättre råvaror och då blir det självklart ekologiskt. Och faktum är att i fattiga länder är det lönsammare att inte köra med besprutning och konstgödsel. Den etiopiske bonden som lär sig ta vara på de lokala näringsämnen får faktiskt en skördeboom.

Om hur rättrogen han själv egentligen är?

– Jag åker tåg till jobbet, har en etanolbil och kör gärna lite tagluffvarianter med ungarna istället för att flyga. Och så äter jag ekologiskt så det bara ryker. Min 13-åriga dotter Aina är vegetarian och driver på. ➡

”Kyrkan måste bli som Ikea som själv levererar all energi de förbrukar. Inte kalhugga skogen, där det inte är nödvändigt. Se till att de anställda kör miljöbil. Köpa närproducerad mat. Gynna ekologiska arrendatorer. Sätta solceller på kyrktaket. Helt enkelt vara lika duktiga som de framsynta kommunerna.”

► Fast jag skulle kunna cykla lite oftare och köpa lite mindre kläder.

Om det verkligen går att ändra matvanor hos en hel befolkning?

– Den som får veta vad som försiggår bakom kulisserna – från kyckling-uppfödningen till utfiskningen av haven – inser själv att det finns mat som helt enkelt är äcklig. Då känns det inte som ett offer, utan som en befrielse att välja miljömärkt käk. Men jag vill inte vara präktig, inte spela på folks skuld känslor. När Desmond Tutu fick frågan om man borde bojkotta sydafrikanska druvor, svarade han: ”Ja, ni som fortfarande är sugna när jag har berättat hur de odlas, kan ju fortsätta.”

Ärkebiskop Tutu tillhör idolerna, det märks. En man med tydlig agenda, utan att hemfalla åt fanatism. Som tror att människans förnuft ändå ska segra till sist.

– Tutu är så retoriskt skicklig. Som hans eleganta passning till västvärlden: ”Ni har haft kalas ett tag. Nu bjuder ni in oss till kaffet. Och sen vill ni att vi delar på notan.” Jag tror inte heller på moralism. Det blir gärna ett utanpåverk. Allt engagemang måste bottna i en själv. Alla måste göra sin egen resa, i sitt eget tempo.

Men hoppet finns, trots att världen tycks gå åt helvete?

– Ja, eftersom vi ännu inte ens har

börjat matchen. Förbjuder man glödlampan, så kommer istället led-lampan som är 80 procent smartare. Och förbjuder man fossilbilen – som jag kallar den – börjar alla tillverkare att bygga elbilar. Energifrågan kommer vi att lösa på sikt. Nedskräpningen och utsläppen är värre. Det flyter omkring hela kontinenter av plast i haven. Men även det kan vi få bukt med, om vi bara vill. Man kan göra plast av biomaterial numera.

Hur kan en enskild medborgare påverka miljön i stort?

– Konsumentmakt är alltid förelöpare till politiken. Om svensken åker mera tåg, blir det också mer järnväg. Vi ser redan nu en solcellsboom som har pressat ner priserna med 70 procent på två år. Möjligheterna med solceller är större än jag trodde för några år sedan. Jag ser också hur dagens unga väljer meningsfullhet före karriär. De företag som inte jobbar för världens bästa kommer helt enkelt att få problem att hitta rätt kompetens.

Människosläktet existerar även om 1 000 år?

– Det tror jag absolut. Jag är uppväxt med debatten om svavlet och ozonskiktet. Båda problemen är i stort sett lösta nu. Vi är bra på sådant, bara vi bestämmer oss.

Sju år gammal gick Svante Axelsson med i kyrkans barnkör. Sjöng som tonåring i

gospelkören Epsilon, där E stod för ”Evangelium”. Pluggade omsider teologi vid sidan av sin agronomutbildning. Sin gudstro har han aldrig släppt. Så vad säger han om kyrkans hantering av hans egna hjärtefrågor?

– Kyrkan måste bli som Ikea som själv levererar all energi de förbrukar. Inte kalhugga skogen, där det inte är nödvändigt. Se till att de anställda kör miljöbil. Köpa närproducerad mat. Gynna ekologiska arrendatorer. Sätta solceller på kyrktaket. Helt enkelt vara lika duktiga som de framsynta kommunerna.

Kan du hitta argument för miljökamp i Bibeln?

– Det är lätt, tycker jag. Det handlar ju om förvaltarskapet, att vara schysst mot djur och människor. Vad vi just nu håller på med förstör vår vackra planet. Och det är ju inget som Bibeln uppmuntrar till – tvärtom.

Kyrkan och Naturskyddsföreningen jobbar delvis för samma mål?

– Ja, vi vill ju båda ge människan hopp utifrån våra olika roller. Vi vet båda hur framtiden bör se ut och vilken glädje det är att göra skillnad.

Himmelriket är giftfritt?

– Ja, det hoppas jag verkligen. Annars skulle jag bli grymt besviken ♦

”Allt engagemang
måste bottna i en själv.
Alla måste göra sin
egen resa, i sitt eget
tempo.”

Namn: Svante Axelsson.

Född: 15 maj 1957 i Lysekil.

Yrke: Generalsekreterare för Svenska Naturskyddsföreningen.

Familj: Hustrun Gunnel, som jobbar på Svenska kyrkans kansli och har ett förflutet som fältbiolog, barnen Aina, 13, Rita, 11 och Fritiof, 7.

Bor: I radhus i Uppsala.

Äter: Vegetarisk lasagne.

Dricker: Vin, öl och vatten.

Läser: ”Jag är Zlatan” eftersom jag är på väg att dra igång ett projekt med ungdomar i Rosengård. Annars är ”Livläkarens återkomst” av P O Enquist min favoritbok.

Tittar: På barnfilm, senast ”Bamse” på bio. Och på ”Solsidan” som jag tycker är en lysande gyckelföreställning över den materiella konsumismens fadda eftersmak.

Lyssnar: På ”Spanarna” i radion.

Okänd talang: Jag är fena på magdans, faktiskt. Gör ofta succé på barnkalasen.

Gudstjänster

PÅSKGUDSTJÄNSTER

Palmsöndag 13 april

Danderyds kyrka

11.00 Gudstjänst med små och stora, Lisa Axelsson Runeborg, Diskant- och Minikörerna. Kyrkkorv och påskpyssel i Församlingens Hus efteråt. 16.00 Lukaspassionen (se under konserter).

Djursholms kapell

11.00 Gudstjänst, Caroline Krook, biskop emerita.

Enebykyrkan

11.00 Gudstjänst med små och stora, Christina Molin, Manoj Kumar.

Passionsandakter

14–16 april

på danderydsforsamling.se och vår facebooksidan.

Skärtorsdag 17 april

Danderyds kyrka

19.00 Skärtorsdagsmessa, Roger Gärtner.

Djursholms kapell

19.00 Skärtorsdagsmessa, Annika Wirén, Cecilia von Heijne, sång, Gunnar Blomström, flöjt.

Enebykyrkan

19.00 Getsemanestund med nattvard, Christina Molin.

Långfredag 18 april

Danderyds kyrka

11.00 Långfredagsgudstjänst, Laca von Schedvin, kören VocAlice.

Djursholms kapell

11.00 Gudstjänst, Annika Wirén, Kapellkören.

Enebykyrkan

11.00 Gudstjänst, Bo Divander, Christina Molin, Lage Wedin, sång.

Påskdagen 20 april

Danderyds kyrka

11.00 Högmässa, Staffan Hellgren, Laca von Schedvin, Catharina Björnstedt, Kyrkokören.

Djursholms kapell

11.00 Högmässa, Ulrica Aspenberg, Kapellkören.

Enebykyrkan

11.00 Påskgudstjänst, Christina Molin, Bo Divander, Enebykyrkans kör.

Annandag påsk 21 april

Sätraängskyrkan

16.00 Musikgudstjänst, Roger Gärtner, Ulla-Carin Börjesdotter.

PÅSKLUNCH

20 april

i Församlingens Hus efter högmässan, cirka 12.30.

Biljett 60 kr, begränsat antal platser.

Förköp i Danderyds kyrka i samband med gudstjänst 13/4, 17/4, 18/4 och 20/4, i Församlingens Hus 14/4-16/4 9.00-15.00, i Andrum 14-15/4 12.00-16.00 och vid Kyrkbänken i Mörby C 16/4 15.00-17.00.

FOTO: ANNA LIND LEWIN

TEMAGUDSTJÄNSTER

Marie bebådelsedag

23 mars

Danderyds kyrka

11.00 Mariagudstjänst, AnneLi Amilon. Caroline Östberg, dans, Patrik Ahlberg, flöjt.

Vokalensemblen.

16.00 Musikgudstjänst med Mariamusik, Roger Gärtner, kören VocAlice.

Söndag 30 mars

Sätraängskyrkan

16.00 *Orkar du?* Temamässa, Staffan Hellgren, Inga Nilsson, volontärer. Enkel måltid till självkostnadspris.

Söndag 6 april

Petruskyrkan

11.00 Mass for all ages, international service.

AnneLi Amilon.

Stallet vid Sätraängskyrkan

16.00 Husdjursgudstjänst för

hundar, katter, sköldpaddor och deras hussar och mattar, Bo Divander.

Söndag 27 april

Sätraängskyrkan

16.00 *Har Gud humor?* Temamässa, Laca von Schedvin, Inga Nilsson, volontärer. Enkel måltid till självkostnadspris.

Söndag 25 maj

Sätraängskyrkan

16.00 Pilgrimsmässa, Laca von Schedvin, Inga Nilsson, volontärer. Enkel måltid till självkostnadspris.

ÖVRIGA

GUDSTJÄNSTER

annonseras i DN och SvD

PÅ FREDAGAR

samt på

danderydsforsamling.se

Konserter

Söndag 16 mars 16.00

Danderyds kyrka
Svensk Evensong

Kyrkokören, Mats Alterman, textläsning, Rikard Karlsson, dirigent.

Lördag 22 mars 18.00

Petruskyrkan

Välgörenhetskonsert

Svenska Kyrkans Unga i Danderyd arrangerar till förmån för Läkare utan gränser.

Spelar gör bland andra Erik Linder, Cajsa Siik, Luna Green, Midnight pleasure och församlingens Diskantkör.

Söndag 23 mars 16.00

Danderyds kyrka

Musikgudstjänst med Mariamusik

VocAlice. Kerstin Evén, dirigent. Roger Gärtner, präst.

Torsdag 27 mars 14.00

Djursholms kapell

Lyzzna

Ingemar von Heijne, en orgel, ett piano och en grammofon.

Tisdag 1 april 12.00

Danderyds kyrka

Lunchmusik med soppa

Duo Gelland: Cecilia och Martin Gelland, violin. 25 minuter konsert, därefter soppa i Församlingens Hus (40 kr).

Torsdag 10 april 14.00

Djursholms kapell

Lyzzna

Ingemar von Heijne, en orgel, ett piano och en grammofon.

Söndag 13 april 16.00

Danderyds kyrka

Lukaspassionen

av Rolf Martinsson. Danderyds Vokalensemble, Janna Vettergren, mezzosopran och evangelist, Oskar Johansson, baryton och Jesus, Andreas Franzén, baryton och Pilatus, Kammarensemble, Anders Ölund, orgel Rikard Karlsson, dirigent.

Tisdag 6 maj 12.00

Danderyds kyrka

Lunchmusik med soppa

Vår- och sommarmusik på orgel med Anders Ölund, organist. Konsert 25 minuter därefter soppa i Församlingens Hus (40 kr).

Lördag 10 maj 16.00

Djursholms kapell

Vårkonsert

Djursholms Kapellkör, Ingrid, Ingemar och Cecilia von Heijne.

Söndag 11 maj 16.00

Enebykyrkan

Orgel- och körkonsert

Danderyds Kyrkokör, Rikard Karlsson, dirigent.

Söndag 18 maj 16.00

Danderyds kyrka

Musikgudstjänst

"A Little Jazz Mass"

Musik av Bob Chilcott, Diskantkören, kören VocAlice, Kompgrupp, Kerstin Evén, dirigent, Lisa Runeborg Axelsson, präst.

Janna Vettergren, Oskar Johansson och Andreas Franzén sjunger i Lukaspassionen.

Lukaspassionen av Rolf Martinsson

Rolf Martinsson är en av de mest spelade nutida svenska kompositörerna runt om i världen och i Lukaspassionen, som hade premiär 2012, använder han ett tonspråk som ofta påminner om Bach. Med Göran Greiders texter blir det nästan populärmusikaliska tongångar som går att känna igen från schlagerballader. Det är bara i några korta partier som tonspråket blir "modernistiskt". Det är när dramat går mot korsfästelse och panik. På detta sätt följer alltså musiken texterna stilmässigt.

Medverkande: Danderyds Vokalensemble, Janna Vettergren, Evangelisten/mezzosopran. Oskar Johansson, Jesus/baryton, Andreas Franzén, Pilatus/baryton, Kammarensemble, Anders Ölund, orgel, Rikard Karlsson, dirigent.

Seminarium med Göran Agrell

Tisdag 25 mars 18.00–19.00 är det seminarium kring Lukaspassionen av Martinsson i Danderyds kyrka med teologie doktor Göran Agrell. Vokalensemblen och även någon av solisterna ger musikaliska exempel. Våfflor serveras efteråt.

Fri entré på samtliga konserter om inget annat anges.

Välkommen

BARN

Kyrkans förskola, 1–5 år

finns i Djursholms församlingsgård, vid Petruskyrkan i Stocksund och i Träffpunkten vid Eneby torg. Maxtaxa gäller. Välkommen att ringa förskolechef Ebba Zeno, 08-568 957 02. Anmäl till www.danderyd24.se

Spädbarnsmassage

Ålder: 2–6 månader.
Max åtta barn/kurs.
1/4, 9/4, 23/4, 30/4, 7/5.
Tid: 11.00–12.30.
Plats: Andrum, Mörby centrum.
Kostnad: 200 kr för 5 träffar à 1,5 tim.
Ledare/anmälan: Susanne Kindwall, 070-483 62 60.

Babysång

Onsdagar 5/3, 19/3.
11.15–12.45.
Plats: Danderyds kyrka.
Kontakt: AnnSofi Silander, 073-984 39 75.

Barnrytmik och musiklektis

0–6 år. Tid finns på danderydsforsamling.se.
Plats: Andrum och Danderyds församlingsgård.

Vardagsgudstjänster för barn

se danderydsforsamling.se för tid och datum.

UNGDOM

Aupair meeting

Djursholms församlingsgård. International group. A place where you can get to know other aupairs, have a coffee and a laugh...
Wednesdays 7 pm.

Contact: Marianne Wilöf, 070-529 69 22.

Konfirmation i Svenska kyrkan

Född 1999? Under 2013–2014 är det din tur att vara konfirmand.
Kontakt: Simon Liljecrantz, 08-568 957 43.

Svenska Kyrkans Unga

Petruskyrkan i Stocksund är mötesplatsen för unga i Danderyd efter konfirmationen. Svenska Kyrkans Unga träffas varje torsdag utom under skollov. Alla är välkomna! Ungdomsmässa 19.00.
Kontakt: Simon Liljecrantz, 08-568 957 43.

VUXNA

Sorgegruppen

Du som har drabbats av sorg är välkommen att delta i en *Leva vidare-grupp* där du kan dela tankar med andra.
Kontakt: Jenny Karlsson, 08-568 957 00.

Lovsång- och samtalsgrupp

Tisdag 25/3, 8/4, 22/4, 6/5, 20/5 19.30 i Vagnslidret, Sättraängskyrkan.
Kontakt: Lennart Rapp, 08-644 48 72.

Män emellan

Samtalsgrupp för män i rosa rummet brevid Sättra prästgård.
Lördagar 25/3, 5/4, 26/4, 17/5, 7/6.
Kontakt: Johan Olsson, 070-249 00 75.

Bibelstudium

Vi läser kommande söndagens bibeltexter och pratar om hur

de berör oss och våra liv här och nu. Du behöver inga förkunskaper för att vara med.

Onsdagarna 26/3, 9/4, 23/4 och 7/5 13.30–15.00.
Kontakt: Lacra von Schedvin, 08-568 957 18.

TRÄFFPUNKTER

Andrum

Danderyds församlingslokal i Mörby centrum, plan 5. Delta i gruppverksamhet eller öppen verksamhet.

Öppet Hus
Måndag och tisdag 12.00–16.00.

Lunchandakt
Måndag 12.00–12.20.

Veckomässa
Tisdag 12.00–12.20.

Frukost i gemenskap
Fredag 9.00–10.00.

Spädbarnsmassage
se under rubriken barn i första spalten.

Barnrytmik 0–4 år
Anmälan Annsofi Silander 0739-84 39 75.

Livsglädje tillsammans

Programträffar i Enebykyrkan 5/3, 29/4 14.00
Kontakt: Inessa Rejer, 08-568 957 21,
Ragnar Karlsson 08-510 501 73.

Kyrkbänken i Mörby Centrum

Bänken står utanför Apoteket. På onsdagar 15.00–17.00 finns präst, diakon eller annan personal på plats för samtal. De berättar också gärna mer om församlingens verksamhet.

Afternoon tea

Musik, underhållning eller föredrag samt kaffe/te och andakt.
Onsdagar 14.00–15.30.
Restaurangen, Kevinge Vårdshus, Edviksvägen 1A.
Kontakt: Catharina Björnstedt, 08-568 957 29.

Musiklyssning

Tisdagar ojämn veckor 13.00–14.30 på Idalagården 25/3, 8/4, 22/4, 6/5, 20/5.

Djursholms kyrkliga arbetskrets

Träffas på måndagar 12.00 i Djursholms församlingsgård. Kontakta Ulrica Aspenberg 08-753 11 99.

Idala Träffen

Torsdagar 28/3, 29/4 13.00–14.30 på Idalagården i Stocksunds centrum. Musik, föredrag, kaffe och samtal. Träffen inleds med andakt.

Måla mandala!

En retreathelg då du får lära dig grunderna i att skapa din egen mandala. Det blir även cirkeldans, en meditation för kropp och själ.

Ledare: Judit Ellinore Ek och AnneLi Amilon.
5 april 9.30-17.00 och 6 april 9.30-16.00 i Petruskyrkan. Pris: 200 kr (materialkostnad tillkommer med 200 kr eller ta med eget). Frukost/fika ingår, ta med egen lunch.

Anmälan: AnneLi Amilon, 070-259 00 68 senast 31/3.

Vårutflykt

Djursholms kyrkliga arbetskrets åker till Sigtuna 5 maj 9.00-17.00. Pris: 300 kr. Fika på Tant Brun, guidning och lunch på Sigtunastiftelsen och Mariakyrkan. Anmälan (bindande) till Helena Nyholm, 08-748 33 89 eller helenanyholm@cloud.com.

Hembesök

Önskar du eller någon av dina anhöriga att få ett besök i hemmet? Kontakta diakon Inessa Rejer, 08-568 958 21.

Filmen Exodus

av Nikita Michalkov och därefter samtal om tro och tvivel i Enebykyrkan 25 mars 18.30-21.00.

Öppet i Danderyds kyrka

Måndag, tisdag och onsdag 11.00-14.00 under tiden 22/4-29/10. Tänd ett ljus, handla från bokbordet och upplev kyrkorummets stillhet och historia.

SVENSKA KYRKAN I DANDERYD

Församlingens hus

Angantyrvägen 39,
182 54 Djursholm.

Växel: 08-568 957 00,
måndag – fredag
9.00-12.00 och 13.00-15.00.
Adress: Box 2021,
182 02 Danderyd
Fax: 08-568 957 28
www.danderydsforsamling.se

Informatör

Christina Högberg, 08-568 957 08.

Gudstjänstinformation

08-568 957 34.

Kyrkogårdsförvaltning

Chef Anette Eskilsson,
08-568 957 40,
fax 08-568 957 28.

Våra kyrkor

Altorps kapell, Ymervägen 55,
Djursholm, 08-755 44 86.

Andrum, Mörby Centrum,
08-568 957 71.

Danderyds kyrka, Angantyrv. 41
Danderyd, 08-568 957 64.

Djurholms församlingsgård,
Bragev. 32 A, Djursholm
08-568 95 756.

Djurholms kapell, Danav. 9,
Djursholm, 08-755 37 83.

Enebykyrkan, (samarbetskyrka)
Enebytorp, Christina Molin
08-758 66 52.

Petruskyrkan, Kyrkv. 27,
Stocksund, 08-568 957 64.

Sätraängskyrkan, Sjöbergsv.
Danderyd 08-568 957 64.

Sjukhuskyrkan,
Danderyds sjukhus,
08-655 50 00, 08-655 67 7

Kyrkoherde/kontraktspastor

Staffan Hellgren, 08-568 957 01,
070-625 13 15 (sms/mms).

Präster

AnneLi Amilon,
08-568 957 24.
Bosse Divander,
08-568 957 17.
Fredrika Gårdfelt,
08-568 957 23.
Johanna Keck,
08-568 957 20.
Jennie Petersen,
08-568 957 19.
Lacra von Schedvin,
08-568 957 18.

Sjukhuspräster

Stefan Bendtz,
08-568 957 45.
Roger Gärtner
08-568 957 46.
Lisa Axelsson Runeborg,
08-568 957 42.

Diakoner

Catharina Björnstedt,
08-568 957 29.
Inessa Rejer,
08-568 957 21.
Inga Nilsson, vik,
08-568 957 51.
Fredrik Gyllenhög, tjl.

Musiker

Anders Ölund, 08-568 957 04.
Rikard Karlsson, 08-568 957 07.
Kerstin Evén, 08-568 957 49.

Församlingspedagog

Simon Liljecrantz,
08-568 957 43.

Förskolechef

Ebba Zeno, 08-568 957 02.

Församlingspedagog

Rut Niska Säfström,
08-568 957 36.

” It's not the barley or the wheat
It's not the oven or the heat
That makes this bread so good to eat

It's the needing and the sharing
that makes the meal complete

Breaking bread, breaking bread
We are gathered here together
to break bread ”

JOHNNY CASH, UR LÅTEN BREAKING BREAD